

Rondetafelgesprek over 'De Eeuw van Azië' van Kishore Mahbubani

Pim Breebaart, november 2009, een recensie

Sinds Kishore Mahbubani zijn boek over de toekomst van onze wereld publiceerde, is er al heel veel over geschreven. Er is een rij fervente critici maar ook een heel stel supporters. Mahbubani zelf wordt van New York tot Hong Kong voor debatten gevraagd. In Azië wordt dit boek veel gelezen. Het eerste dat mij opvalt in Westerse recensies is de soms zure toon over dit boek. In zekere zin was dit te verwachten. Maar toch krijg ik ook het gevoel dat 'barbertje moet hangen'. Want nu is er een heel duidelijke spreekbuis voor de Aziatische ambities, iemand die het zelfbeeld van Europa en de VS stevig bekritiseert en direct wordt hij ernstig aangepakt op de fouten die hij ook maakt in zijn boek. Ik blijf het gevoel houden: er klopt iets niet.

Abdel Bouzzit (student van De Haagse Hogeschool) en ik organiseerden een rondetafelgesprek over dit boek. Zeven studenten en zeven docenten debatteerden op 14 januari 2009 op mijn kamer over dit boek. Een student viel het vrijheidsbegrip van Mahbubani aan. Vrijheid is ondeelbaar en moet verdedigd worden, zelfs in arme omstandigheden. Een docent kon zich wel voorstellen, dat je toch eerst te eten moet hebben voordat we over vrije pers gaan praten. Een andere student vindt China ondemocratisch en wil dat China aanrekenen. Een docent geeft aan dat de regering van Nederland in 2008 zegt de mensenrechten in China ernstig te nemen maar in datzelfde jaar zijn er onwaarschijnlijk veel handelsdelegaties naar China geweest, van Stadskanaal tot Valkenburg. Kan het hypocrieter? In Nederland wordt de dominee uiteindelijk altijd opzij gezet door de koopman. Azië wordt in een snel tempo rijker. De basis daarvoor is stevig leren en studeren. Mahbubani beschrijft in zijn boek de enorme drift om te leren. Van peuter tot student is men leergierig. Je merkt het als je in Azië bent. En het lijkt erop dat Azië in één of twee generaties een inhaalslag maakt die ongekend is. Wat betekent dat voor de welvaart in Azië? De *Financial Times* schreef deze week dat China het derde land is geworden na de VS en Japan als het om de omvang van hun rijkdom gaat. Nog even en het is nr twee. De Chinese intellectueel Yan Xuetong schrijft dat het nog maar 15 jaar duurt voordat China economisch langszij komt, maar dat voor een wereldmacht meer nodig is. Politiek, militair en cultureel moet er nog veel gebeuren. Ook moet China een generatie gaan opleiden die weet dat ze wereldleider kunnen worden, met alle plichten en verantwoordelijkheden die daar bij horen. En tegelijk moet de VS op een redelijke manier zijn aanspraak op hegemonie laten varen.

De verhoudingen in de wereld veranderen. En Mahbubani laat ons zien dat dit de komende 25 jaar in versneld tempo zal gaan. Terwijl iedereen aan tafel stevig discussieert, droom ik even weg. Ik wilde de nieuwste HTC-mobile aanschaffen. Na enig onderzoek bleek dat deze in Azië al volop te koop is. Europa en de VS moeten nog enige maanden wachten. Wat betekent dat? De Nederlandse regering steunde de regering Bush met de inval in Irak: blijkt dit achteraf een domme steun aan een "vriend" te zijn geweest? Zou onze bondgenoot, de VS, beter af zijn geweest met een kritische Nederlandse regering? Wie gaf leiding in Nederland? Nederland worstelt sinds 9/11 met de moslims. Worstelen is een understatement. Is de PvdA met zijn integratiedebat niet precies waar Mahbubani voor waarschuwt? Een xenofob Nederland? Zijn de studenten aan tafel wereldburgers? Of wensen ze te passen in de waardencatalogus van Guusje ter Horst om de Nederlandse identiteit te verkrijgen?

Probeert Wouter Bos met zijn beleid inzake de ABN/AMRO, Fortis en ING het nationaal tafelzilver te verdedigen, is dat xenofob? Heeft hij bij zijn besluiten gedacht aan onze medeburgers in Europa? Of in de wereld? Het publiek applaudisseerde voor zo'n goede verdediging van het eigenbelang. Mahbubani is eigenlijk nog redelijk, erg redelijk of te redelijk. Ik dwaal af. Het denken over Mahbubani leidt gemakkelijk tot uitstapjes. Ik moet weer de leiding over het gesprek nemen.

Terug naar onze werkelijkheid! We hebben al bijna twee uur gediscussieerd als ik de *International Herald Tribune* van begin januari 2009 toon. Michail Gorbatsjov schrijft over de agenda voor een duurzame en vreedzame wereld. En hij beargumenteert dat de besturen van het IMF, Wereldbank en Veiligheidsraad snel hervormd moeten worden door China en India daarin op te nemen. Europa en de VS moeten een bestuurlijk stapje terug doen. Het overlapt met het scherpe advies van Kishore Mahbubani: aarzel niet, doe het nu, want elke dag dat de VS en Europa dit tegenhouden maakt de wereld gevaarlijker en ondermijnt het functioneren van vreedzame krachten. Mijn ronde tafelgenoten hebben genoten van de rijkdom van dit boek. Zelfs als je onderdelen bekritiseert, kun je erkennen dat dit boek veel losmaakt. Ik wandel naar de uitgang en zie in het Atrium van onze Haagse Hogeschool al die werelden uit Azië, Latijns Amerika, Noord Amerika, Afrika en Europa bij elkaar zijn en samen leven en studeren. Wat een rijkdom. Dit is wat je noemt: cross border!

Pim Breebaart